

Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України

У монографії вивчено та проаналізовано організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції.

Досліджено міжнародний та зарубіжний досвід правового регулювання діяльності слідчих підрозділів, механізм взаємодії слідчих з іншими органами та підрозділами Національної поліції. Розглянуто проблемні питання контролю та нагляду за діяльністю слідчих підрозділів Національної поліції. Висвітлено теоретичні та прикладні проблеми реалізації повноважень слідчими Національної поліції, на основі чого запропоновано шляхи вдосконалення чинного законодавства України.

Монографію виконано зі зважанням на останні зміни до чинного законодавства станом на 1 червня 2019 р. Робота може бути корисна для науковців (працівників правоохоронних органів, зокрема слідчих підрозділів Національної поліції України), викладачів, аспірантів, студентів юридичних вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться проблемами організаційно-правових засад діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	5
РОЗДІЛ 1.	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	10
1.1. Поняття та сутність діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України	10
1.2. Функції слідчих підрозділів Національної поліції України	36
<i>Висновки до розділу 1</i>	73
РОЗДІЛ 2.	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ	76
2.1. Правове регулювання діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України	76
2.2. Міжнародний та зарубіжний досвід правового регулювання діяльності слідчих підрозділів	118
<i>Висновки до розділу 2</i>	157
РОЗДІЛ 3.	
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	160
3.1. Процесуальні повноваження слідчого під час досудового розслідування	160
3.2. Правові гарантії діяльності слідчого у кримінальному провадженні	190
3.3. Механізм взаємодії слідчого з іншими органами та підрозділами Національної поліції	213
<i>Висновки до розділу 3</i>	232

РОЗДІЛ 4.	
КОНТРОЛЬ ТА НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ	
СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ	
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	235
4.1. Відомчий контроль за діяльністю слідчих підрозділів Національної поліції України	235
4.2. Нагляд прокурора у формі процесуального керівництва під час проведення досудового розслідування	251
4.3. Судовий контроль за дотриманням прав, свобод і законних інтересів осіб у кримінальному провадженні	270
<i>Висновки до розділу 4</i>	287
ВИСНОВКИ	289
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	305

*Благо народу – вищий закон
(Цицерон)*

*Закони марно існують для тих, хто не має
мужності і засобів захищати їх
(Т. Маколей)*

Діяльність органів досудового розслідування, зокрема слідчих підрозділів Національної поліції України (надалі – НПУ) відіграє особливу роль у забезпеченні прав та свобод громадян, оскільки від ефективності цієї діяльності залежить реальний стан захищеності цих прав/свобод від злочинних та інших протиправних посягань. М. О. Горелов, аналізуючи фактори ефективності діяльності слідчих підрозділів, виділяє правові, матеріально-технічні, соціальні та інші¹. Важливе місце серед зазначених факторів займає організаційний, який безпосередньо впливає на виконавчо-розпорядчу діяльність цих підрозділів і забезпечує якість як досудового розслідування взагалі, так і виконання завдань кримінального провадження, закріплених у ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК).

Реформа кримінальної юстиції, вінцем якої став Кримінальний процесуальний кодекс України, що набрав чинності 20 листопада 2012 р., докорінно змінив правову регламентацію всього кримінального судочинства, запровадив низку нових правових дефініцій та процесуальних інститутів, кардинально змінив підходи до методів взаємодії слідчих з оперативними підрозділами та іншими уповноваженими підрозділами НПУ, що звісно, вплинуло на діяльність слідчих підрозділів НПУ (в цілому).

Проаналізувавши статистичні дані Генеральної прокуратури України, доводиться констатувати факт зростання кількості кримінальних проваджень, за якими не ухвалено рішення

¹ Горелов М.О. Організаційно-правові основи діяльності слідчих підрозділів ОВС України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07.Нац. аграр. ун-т. К., 2008. 19 с.

про закінчення досудового розслідування, зокрема: у 2013 р. – 332 291; у 2014 р. – 337 319; у 2015 р. – 167 963; у 2016 р. – 141 392; у 2017 р. – 335 779; у 2018 р. – 303 604². Наведена статистика є тим індикатором, котрий наочно вказує на дефекти правового регулювання досудового розслідування, що, звісно, негативно позначається на досягненні завдань кримінального провадження³. Крім того, в діяльності слідчих підрозділів НПУ існують проблеми організаційного забезпечення їх функціонування, що також негативно впливають на ефективність їх діяльності. Отже, актуальність дослідження організаційно-правових засад діяльності слідчих підрозділів НПУ знаходить свій прояв у кількох взаємопов'язаних аспектах, які висвітлюють порушену проблематику в різних площинах, що надає роботі більш комплексного характеру.

Соціальний аспект пов'язаний із пріоритетністю боротьби зі злочинністю, захисту особи й суспільства від кримінальних правопорушень, охороною прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження. Це вимагає перегляду усталених підходів до здійснення досудового розслідування, підвищення його якості, формування нових вимог, які мають відповідати європейським стандартам у цій сфері діяльності.

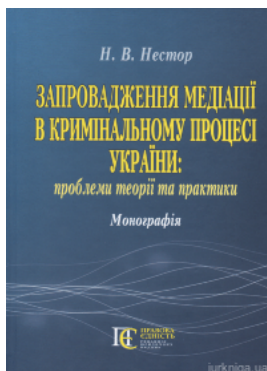
Аксіологічний аспект полягає в розумінні соціальної цінності діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України, яка з часу ухвалення чинного КПК України зазнавала істотних змін у правовому регулюванні, що зумовлює необхідність змістовного переосмислення догматичних уявлень про її поняття та сутність, перегляду функцій та повноважень, якими наділені слідчі підрозділи НПУ.

Нормативно-правовий аспект досліджуваної проблематики зумовлений необхідністю перегляду низки законодавчих положень з питань організації та правового регулювання діяльності

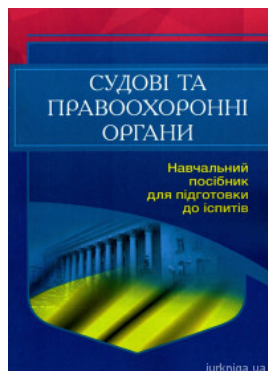
² Звіт Генеральної прокуратури України про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування за 2013-2018 рр. *Генеральна прокуратура України* : [сайт]. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/statinfo.html>. (дата звернення: 04.05.2018).

³ Дрозд В. Г. Правове регулювання досудового розслідування: проблеми теорії та практики : монографія. Одеса: Гельветика, 2018. С. 6.

Книги, які можуть вас зацікавити

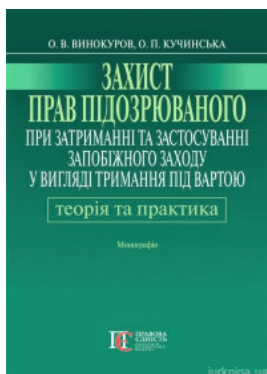
Запровадження
медіації в
кримінальному процесі
України: проблеми
теорії та практики

Судові та
правоохоронні органи
України. Навчальний
посібник для
підготовки до іспитів

Криміналістика:
підручник

Захист прав
підозрюваного при
затриманні та
застосуванні
запобіжного заходу у
вигляді тримання під
вартою: теорія і
практика

Перейти до галузі права
Адвокатура

[Перейти на сайт](#) →